

Prognóza očakávaných budúcich potrieb zamestnancov do roku 2019 v SR bez BSK

(vybrané výsledky)

VERZIA 1.0

ITMS KÓD: 27110130035

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.“

Obsah

Zoznam tabuliek

1 Úvod

2 Vymedzenie metodiky a vstupných zdrojov dát

3 Ponuka na trhu práce

3.1 Prognóza ponuky na trhu práce v Slovenskej republike

3.3 Prognóza ponuky na trhu práce v Trnavskom kraji

3.4 Prognóza ponuky na trhu práce v Trenčianskom kraji

3.5 Prognóza ponuky na trhu práce v Nitrianskom kraji

3.6 Prognóza ponuky na trhu práce v Žilinskom kraji

3.7 Prognóza ponuky na trhu práce v Banskobystrickom kraji

3.8 Prognóza ponuky na trhu práce v Prešovskom kraji

3.9 Prognóza ponuky na trhu práce v Košickom kraji

4 Dopyt na trhu práce

4.1 Zmeny dopytu na trhu práce spôsobené ekonomickým vývojom

4.1.2 Zmeny dopytu na trhu práce v Trnavskom kraji spôsobené ekonomickým vývojom

4.1.3 Zmeny dopytu na trhu práce v Trenčianskom kraji spôsobené ekonomickým vývojom

4.1.4 Zmeny dopytu na trhu práce v Nitrianskom kraji spôsobené ekonomickým vývojom

4.1.5 Zmeny dopytu na trhu práce v Žilinskom kraji spôsobené ekonomickým vývojom

4.1.6 Zmeny dopytu na trhu práce v Banskobystrickom kraji spôsobené ekonomickým vývojom

4.1.7 Zmeny dopytu na trhu práce v Prešovskom kraji spôsobené ekonomickým vývojom

4.1.8 Zmeny dopytu na trhu práce v Košickom kraji spôsobené ekonomickým vývojom

4.2 Náhradný a dodatočný dopyt po pracovných silách do roku 2019

4.2.2 Náhradný a dodatočný dopyt po pracovných silách do roku 2019 v Trnavskom kraji

4.2.3 Náhradný a dodatočný dopyt po pracovných silách do roku 2019 v Trenčianskom kraji

4.2.4 Náhradný a dodatočný dopyt po pracovných silách do roku 2019 v Nitrianskom kraji

4.2.5 Náhradný a dodatočný dopyt po pracovných silách do roku 2019 v Žilinskom kraji

4.2.6 Náhradný a dodatočný dopyt po pracovných silách do roku 2019 v Banskobystrickom kraji

4.2.7 Náhradný a dodatočný dopyt po pracovných silách do roku 2019 v Prešovskom kraji

4.2.8 Náhradný a dodatočný dopyt po pracovných silách do roku 2019 v Košickom kraji

5 Identifikácia nerovnovážnych tendencií medzi dopytom a ponukou práce

6 Zhrnutie

Abstrakt

Predkladaná štúdia predstavuje **jedinečný informačný zdroj o budúcej očakávanej štruktúre trhu práce** do roku 2019 tak v SR, ako aj v jej jednotlivých krajoch. Sú v nej analyzované pilotné výsledky modelu prognózovania vývoja na trhu práce MVTP v1.0, ktoré sú vďaka podrobnej štruktúre výsledkov výnimočne nielen na národnej, ale aj na medzinárodnej úrovni. Základným a jediným informačným zdrojom v podmienkach SR, ktorý umožňuje realizovať zámer a požiadavky projektu, je **štatistické zisťovanie o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1–04**.

Vzhľadom však na rozsiahlu požadovanú štruktúru prognóz bola z vlastnej iniciatívy riešiteľského tímu a nad rámec projektového zadania vytvorená osobitná príloha k prognóze očakávaných budúcich potrieb zamestnancov s názvom „**Príloha k prognóze očakávaných budúcich potrieb zamestnancov v roku 2015 a do roku 2019**“, v ktorej sa nachádzajú prognózy zamestnanosti, náhradného dopytu a dodatočnej potreby zamestnancov vo všetkých podskupinách zamestnaní klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08 s početnosťou nad 50 zamestnancov a súčasne vo všetkých krajoch SR. Štúdia bola rozdelená podľa logických aspektov trhu práce na prognózy dopytu a ponuky na trhu práce do roku 2019.

Prvá časť štúdie venuje pozornosť jednak celoslovenskej situácii, ako aj regionálnemu aspektu so zameraním na **interné zdroje pracovnej sily**, resp. kvantifikácie predpokladanej ponuky práce a jej štruktúry **v členení na absolventov stredných a vysokých škôl a významnú skupinu nezamestnaných osôb** (uchádzačov o zamestnanie evidovaných na jednotlivých úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny).

Pri absolventoch vysokých škôl prichádzajúcich na trh práce v SR sa očakáva oscilácia počtu do roku 2018 okolo hodnoty 31 tis. absolventov a v poslednom roku 2019 vzrastie ich počet na hodnotu 34 306. Kumulatívne príde potenciálne na trh práce do roku 2019 do našej ekonomiky cca 400 tis. absolventov. Pri uchádzačoch o zamestnanie je zrejмый trend poklesu. Očakáva sa pokles ich počtu počas celého sledovaného obdobia na úroveň 347 tis. osôb. Pri relatívnom porovnaní ide o pokles 9,9 %.

Druhá časť predkladanej štúdie rovnako rieši regionálny aspekt na úrovni krajov SR avšak s prihliadnutím na determináciu budúcej úrovne a štruktúry dopytu na trhu práce. Kapitola pozostáva z prognóz zmien zamestnanosti vyvolaných ekonomickým vývojom v podrobných regionálno-odvetvovo-profesijných štruktúrach, ako aj z analýzy očakávaného dodatočného dopytu po zamestnancoch súčasne s náhradným dopytom.

Náhradný dopyt pritom predstavuje tú časť dopytu na trhu práce, ktorú bude potrebné do roku 2019 nahradiť v dôsledku odchodu zamestnancov do starobného dôchodku. Práve tento faktor je v podmienkach SR omnoho výraznejší, ako zmeny zamestnanosti hnané ekonomickým vývojom. Zatiaľ, čo dodatočná potreba zamestnancov v dôsledku ekonomického vývoja do roku 2019 predstavuje vyše 32 500 zamestnancov, náhradný dopyt bude násobne vyšší. Do roku 2019 bude v SR uvoľnených približne 236 000 pracovných miest v dôsledku odchodu zamestnancov do starobného dôchodku. V SR bude teda do roku 2019 potrebné dodatočne zamestnať približne 268 500 zamestnancov, čo predstavuje dodatočný dopyt.

Do roku 2019 bude v Trnavskom kraji najvyššia dodatočná potreba zamestnancov v hlavnej triede 8 – Operátori a montéri strojov a zariadení, kde bude dodatočne potrebných 4 580 zamestnancov. Na druhej pozícii sa podľa očakávanej celkovej dodatočnej potreby zamestnancov do roku 2019 bude nachádzať hlavná trieda 3 – Technici a odborní pracovníci, kde sa očakáva dodatočná potreba 4 436 zamestnancov (podiel náhradného dopytu bude viac ako 82 %). Na druhej strane, najmenšia dodatočná potreba zamestnancov bude v hlavnej triede 6 – Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve, a to 218 zamestnancov a za nimi sa nachádzajú pracovníci z hlavnej triedy 4 – Administratívni pracovníci s dodatočnou potrebou 756 zamestnancov.

V Trenčianskom kraji bude najvyššia dodatočná potreba zamestnancov do roku 2019 v hlavnej triede 8 – Operátori a montéri strojov a zariadení, kde očakávaná potreba dodatočných zamestnancov bude 6 519 osôb (podiel náhradného dopytu bude 91,6 %). Na druhej pozícii sa podľa očakávaní do roku 2019 nachádza hlavná trieda 7 – Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci.

Najvyššia dodatočná potreba zamestnancov v Nitrianskom kraji do roku 2019 bude v hlavnej triede 3 – Technici a odborní pracovníci, kde to bude 5 616 zamestnancov (podiel náhradného dopytu sa predpokladá na úrovni 81 %). Podľa očakávanej potreby zamestnancov do roku 2019 sa na druhej pozícii bude nachádzať hlavná trieda 7 – Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci, kde bude dodatočná potreba 5 132 zamestnancov.

Na prvom mieste sa z hľadiska výšky očakávanej dodatočnej potreby zamestnancov do roku 2019 v Žilinskom kraji nachádza hlavná trieda 2 – Špecialisti s dodatočnou potrebou 6 896 zamestnancov (očakávaný podiel náhradného dopytu je 80 %). Je to aj hlavná trieda s najvyšším očakávaným rastom spôsobeným ekonomickým vývojom. Na druhej pozícii sa podľa očakávaní do roku 2019 nachádza hlavná trieda 3 – Technici a odborní pracovníci, ktorých dodatočná potreba bude 5 345 zamestnancov.

V Banskobystrickom kraji bude najvyššia dodatočná potreba zamestnancov do roku 2019 v hlavnej triede 3 – Technici a odborní pracovníci, kde to bude 5 405 zamestnancov (podiel

náhradného dopytu je 80,3 %). Podľa očakávanej potreby po pracovných silách v roku 2019 bude druhá priečka patriť hlavnej triede 2 – Špecialisti.

Hlavná trieda 2 – Špecialisti sa v Prešovskom kraji nachádza na prvom mieste z hľadiska dodatočnej potreby zamestnancov, ktorá bude až vo výške 6 076 zamestnancov (podiel náhradného dopytu je 80 %). Hlavná trieda s najvyšším očakávaným rastom spôsobeným ekonomickým vývojom je hlavná trieda 1 – Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci.

Siedmym analyzovaným krajom je Košický kraj, kde sa do roku 2019 očakáva najvyššia dodatočná potreba 7 463 zamestnancov v hlavnej triede 2 – Špecialisti (podiel náhradného dopytu je 78,5 %). Druhá najvyššia dodatočná potreba zamestnancov bude do roku 2019 v hlavnej triede 3 – Technici a odborní pracovníci.

Všetky prognózy sú realizované v podrobných členeniach na konkrétne podskupiny zamestnaní a divízie ekonomických činností v jednotlivých krajoch.

Predkladaná štúdia je pilotnou aktivitou, nakoľko prognózy vývoja na trhu práce v rozsahu, aký poskytuje, ešte neboli v podmienkach SR nikdy realizované. Napriek tomu, ich štruktúra a podrobnosť je výnimočná nielen na národnej, ale tiež na medzinárodnej úrovni. Obdobne, ako prebieha inovovanie systému prognózovania v krajinách s oveľa dlhšou históriou tejto aktivity, bude systém prognózovania neustále inovovaný a skvalitňovaný aj v rámci SR. Riešiteľský tím pri riešení tejto pilotnej aktivity identifikoval problematické sféry predovšetkým z hľadiska dostupnej informačnej základne v oblasti regionálnej zamestnanosti. **Aj napriek tomu boli vytvorené relevantné prognózy v tých najpodrobnejších členeniach.** V ďalšom riešení projektu sa riešiteľský tím zaväzuje zahrnúť do prognóz aj hľadisko samozamestnávania, zdokonaľiť kvalifikované dopočtové váhové schémy na úrovni jednotlivých regiónov a taktiež rozšíriť prognózy o hľadisko klasifikácie zamestnaní pri evidovaných uchádzačoch o zamestnanie, ako aj pri disparitách na trhu práce.

Predkladaný materiál má ambíciu vytvoriť čo najkvalitnejší podklad o očakávanej situácii na trhu práce do roku 2019 (dopyt a ponuka práce) na rozhodovanie a prijímanie opatrení kompetentnými štátnymi orgánmi. **Riešiteľ získané poznatky z analýzy predkladaných údajov zosumarizuje a predloží návrhy na prijatie čo najefektívnejších opatrení na minimalizovanie negatívnych dopadov krízy zamestnanosti na trh práce.** Jednotlivé návrhy budú predložené v ďalšom dokumente „Návrh odporúčaní vyplývajúcich z prognózy vývoja na trhu práce v roku 2014“.